

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΟΥ ΚΡΥΜΜΕΝΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ μια πρόταση για δραστηριότητες και δράση στο πεδίο

Ιανουάριος 2023

Σοφία Καινούργιου Αντιπρόεδρος της Σ.Ε του Δικτύου
Αλεξάνδρα Κοσκολού Νηπιαγωγός, Msd, μέλος της Σ.Ε του Δικτύου

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ

Το παιχνίδι είναι η πιο χαρούμενη έκφραση της ζωής

Κι ενώ για τους ενήλικες αποτελεί δραστηριότητα του ελεύθερου χρόνου, για τα μικρά παιδιά αλλά και τους μαθητές και τις μαθήτριες όλων των ηλικιών αποτελεί μέσο και εργαλείο μάθησης, έκφρασης και επικοινωνίας. Ένα μέσο να συνδιαλεγόμαστε με τον κόσμο, μια "σοβαρή" δραστηριότητα.

Απαιτεί κέφι, φαντασία, δημιουργικότητα, διάθεση για επικοινωνία και μοίρασμα.

ΠΑΙΖΟΝΤΑΣ...

Οι μαθητές και οι μαθήτριες

- Αξιοποιούν και εξελίσσουν ποικίλες δεξιότητες (λόγο, κίνηση, παρατηρητικότητα, κριτική σκέψη, πρωτοβουλία...)
- Καλλιεργούν τη φαντασία τους
- Αλληλεπιδρούν σε/με περιβάλλοντα μάθησης ανακαλύπτοντας τη γνώση βιωματικά
- Επικοινωνούν και συνεργάζονται
- Διασκεδάζουν
- Διαμορφώνουν κίνητρα συμμετοχής

ΕΙΔΗ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

- **Ανάλογα με την προέλευση** (σύγχρονα – παραδοσιακά)
- **Ανάλογα με το πώς παίζονται** (ομαδικά, συνεργατικά, μιμητικά, μουσικά/ρυθμικά, δρομικά, ανταγωνιστικά)
- **Ανάλογα με τα μέσα που αξιοποιούν** (κινητικά, επιτραπέζια, επιδαπέδια, ηλεκτρονικά, χρήση αθυρμάτων, σκυταλοδρομίες)
- **Ανάλογα με τους σκοπούς που επιδιώκουν** (γνωριμίας, εμπιστοσύνης, ρόλων, αντίληψης ή μνήμης, γνώσεων, επιδεξιότητας)

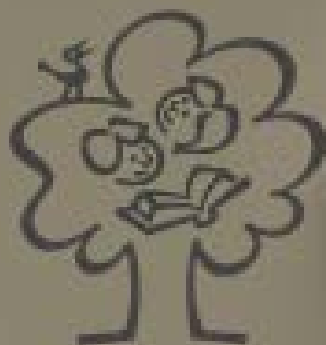
Και τέλος.....

ανάλογα με το περιεχόμενο (στην εκπαιδευτική πράξη)

όπως είναι τα **περιβαλλοντικά παιχνίδια** που αποτελούν και το αντικείμενο της σημερινής μας παρουσίασης.

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΡΥΜΜΕΝΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ

ΜΑΘΑΙΝΩ
ΓΙΑ ΤΑ ΔΑΣΗ

...ένα ξεχωριστό
εργαλείο στην
Περιβαλλοντική
Εκπαίδευση.

70
ετών
της ελληνικής
αγωγής

Προστασία
της Φύσης

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Τι είναι το παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού;

Γενικά είναι ένα παιχνίδι πρωτοτυπίας, εξυπνάδας, γνώσεων, συμπεριφοράς, παρατήρησης και ταχύτητας.

Επιπλέον, καλλιεργεί:
τη δημιουργικότητα, κινητοποιώντας την περιέργεια και οξύνοντας την παρατηρητικότητα.

Ειδικότερα...

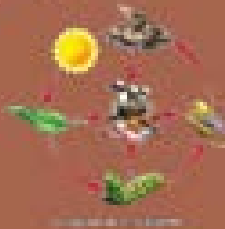

...στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση συμβάλλει στην κατανόηση των εννοιών:

- Βιοποικιλότητα

- Τροφική αλυσίδα

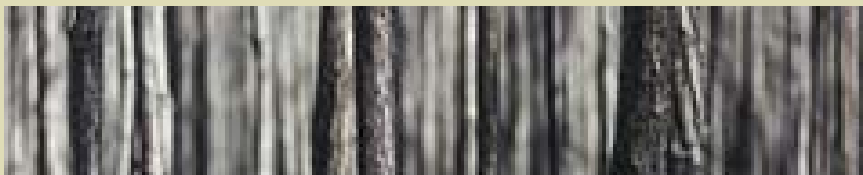

- Χλωρίδα

- Πανίδα.

• Δασικές Πυρκαγιές

...οι μαθητές παίζοντας έρχονται κοντά στα περιβαλλοντικά προβλήματα:

• Συσσώρευση απορριμμάτων

• Ρύπανση Νερών

Το παιχνίδι του κρυμμένου θησαυρού:

Βασίζεται στην **Κεντρική ιδέα**

• της αναζήτησης

• της ανακάλυψης

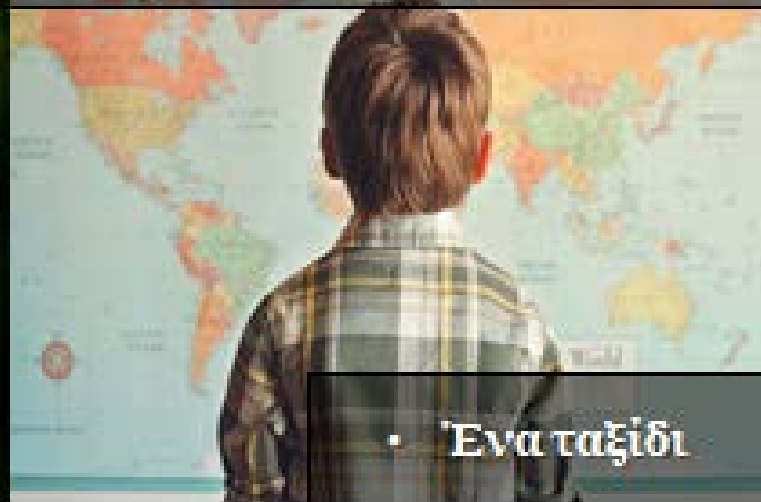
Εκεί στηρίζεται όλο το περιεχόμενό του.

Το σενάριο του Κ.Θ. μπορεί να είναι :

- Ένας θρύλος

- Ένα ταξίδι

- Μια περιπετειώδης ιστορία

- Ένα παραμύθι

10 ΒΗΜΑΤΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΝΟΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

1ο Βήμα

Επιλογή θέματος
(ένα δάσος)

2ο Βήμα

- Καθορισμός και ανίχνευση πεδίου
- Π. χ το δάσος της περιοχής μου
- Χαρακτηριστικά: περιαστικό δάσος, μικρού βαθμού δυσκολίας, ασφαλές για τα παιδιά

3ο Βήμα (Επίσκεψη χωρίς τα παιδιά)

Αφετηρία

Σχεδιασμός
δραστηριοτήτων

Τερματισμός

4ο Βήμα Καθορισμός εννοιών

- Χλωρίδα –πανίδα
- Βιοποικιλότητα
- Τροφική αλυσίδα
- Βότανα και αρτοματικά φυτά
- Ανθρώπινες παρεμβάσεις

5ο Βήμα Προσαρμογή εννοιών στο πεδίο και επιλογή σταθμών

- Επιλογή συγκεκριμένων σημείων, που θα προσεγγίσουμε την έννοια που θέλουμε
- **Με δοκιμασία**
- **Αίνιγμα**
- **Γρίφο**
- **Ερωτήσεις πολλαπλών επιλογών**

6ο Βήμα Δοκιμασίες

- Δραστηριότητες και δοκιμασίες που επιθυμούμε να εντάξουμε

→ ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΕΣ

→ ΔΙΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ

→ ΓΝΩΣΤΙΚΕΣ

7ο Βήμα

- Τις δραστηριότητες και τις δοκιμασίες που επιθυμούμε να εντάξουμε τις **χρονομετρούμε**

8ο Βήμα

- Δημιουργία έγγραφων οδηγιών για τους σταθμούς
- Και των εντολών που παίρνουν από αυτούς

9ο Βήμα

Επισημανση σταθμών
(με κορδέλες,
μπαλόνια, σημαίες...)

10ο Βήμα

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΕΝΑΣ ΚΟΥΚΟΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΚΡΥΜΜΕΝΟΥ ΘΗΣΑΥΡΟΥ: ΕΝΑΣ ΚΟΥΚΟΣ ΤΗΝ ΑΝΟΙΞΗ

Σκοπός/στόχοι:

Σκοπός του παιχνιδιού είναι να κινητοποιήσει τους μαθητές/τριες, που θα επισκεφτούν μια δασική περιοχή που έχει πληγεί από φωτιά ώστε, να κατανοήσουν καλύτερα τις αιτίες και τις συνέπειες μιας δασικής πυρκαγιάς, να εντοπίσουν προβλήματα, να αναρωτηθούν για τη λύση τους, και να αναλάβουν δράση για την προστασία των δασών.

Ο ΜΥΘΟΣ

Κάθε παιχνίδι «Κρυμμένου θησαυρού», βασίζεται σε έναν μύθο, μια αφορμή να ακολουθήσουν οι παίκτες τις εντολές και να εμπλακούν στις «δοκιμασίες».

Ο Μύθος που σας προτείνουμε εδώ, βασίζεται σε ένα μεταναστευτικό πουλί του είδους *Cuculus canorus*, τον γνωστό μας Κούκο.

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

«Αγαπητοί μου φίλοι

Εμείς οι κούκοι όπως ξέρετε είμαστε αποδημητικά πουλιά, αλλά πλησίασε ο καιρός που θα επιστρέψω. Δυστυχώς, όπως ξέρετε το δάσος μας χτυπήθηκε από τη φωτιά, όπου κινδύνεψα κι εγώ και οι απόγονοί μου. Αγαπώ όμως τον τόπο μου και θα ήθελα να επιστρέψω και πάλι εκεί. Θα μπορέσω όμως να επιβιώσω και να γεννήσω τα αυγά μου; Θα βρω φωλιές ξενιστών και τροφή για να ζήσω εκεί; Θα είναι το δάσος φιλόξενο;

Σας παρακαλώ ερευνήστε το ζήτημα εσείς, ακολουθώντας τις οδηγίες που θα βρείτε σε κάθε σταθμό της διαδρομής. Αν όλα πάνε καλά, στον τελευταίο σταθμό θα βρείτε το κουτί με τους θησαυρούς μου, όπου έχω κρύψει και δύο χρωματιστά πανιά. Αν πιστεύετε ότι θα μπορούσε να έρθω πίσω με ασφάλεια, να δέσετε το γαλάζιο πανί σε ένα ψηλό κλαδί.

Αν όχι, το κόκκινο.

Σας ευχαριστώ πολύ

Η κυρία Κούκου»

ΑΦΕΤΗΡΙΑ

- Δραστηριότητες εντοπισμού της περιοχής στον χάρτη
- Δραστηριότητες προσανατολισμού

1η Εντολή

Πήγαινε Ανατολικά,
αλλά μην φύγεις
μακριά
κάνε βήματα εκατό
βρες τον πρώτο σου
σταθμό.

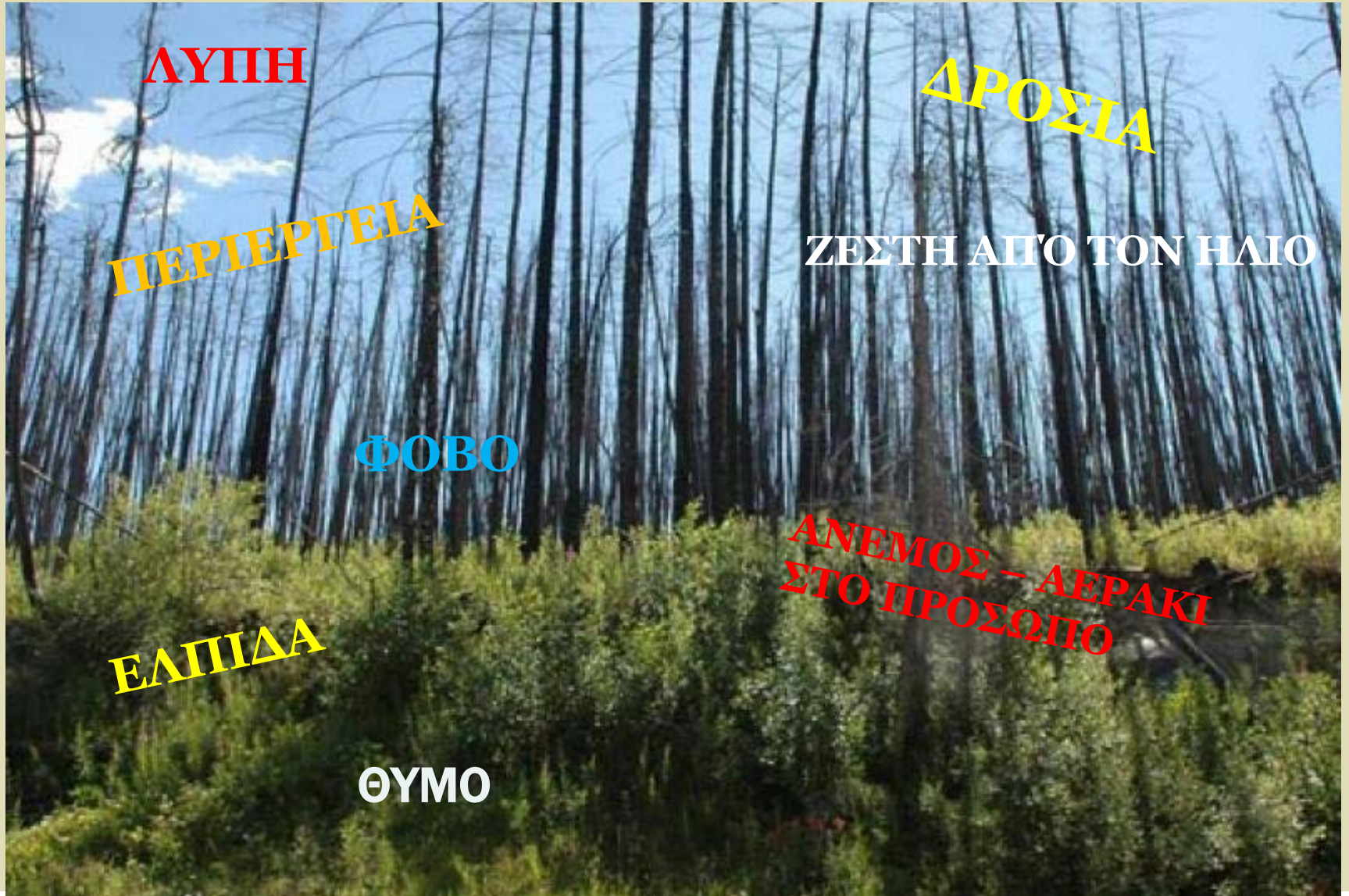
1

2

1ος ΣΤΑΘΜΟΣ: «Ο Χάρτης των συναισθημάτων
και των αισθήσεων»

Συνέχισε προς το Βορρά
και κοίταξε προσεκτικά.
Σταμάτησε όταν θα δεις
σημάδι της καταστροφής

2η Εντολή

2ος ΣΤΑΘΜΟΣ: «Συλλέγοντας ντοκουμέντα»

Χρησιμοποιώντας χρώματα, ζωγραφίστε σε ένα χαρτί πως φαντάζεστε ότι ήταν αυτό το σημείο του δάσους πριν τη φωτιά.

Συνέχισε ανατολικά
ρίξε τριγύρω μια
ματιά .

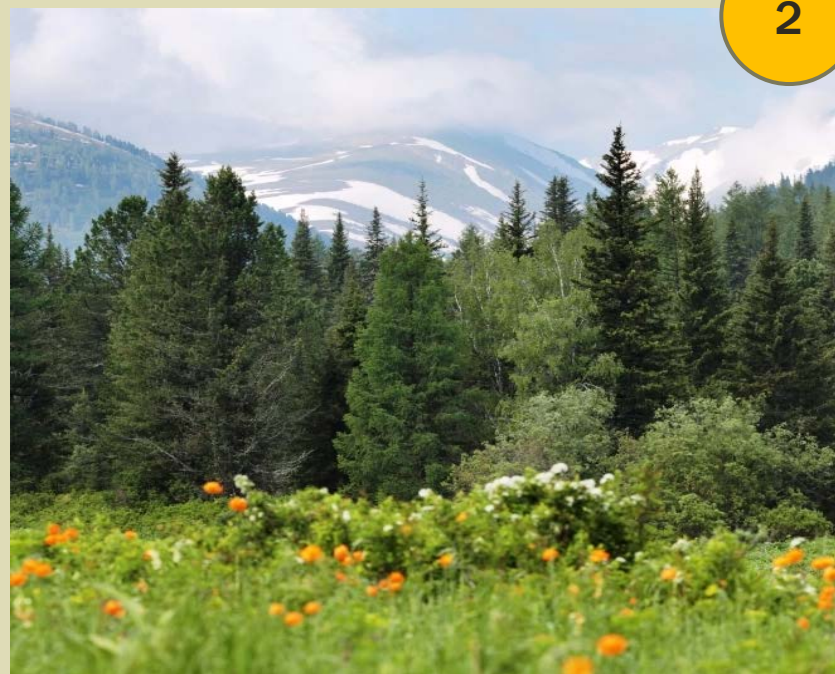
Από τις στάχτες του
γεννιέται ζωή να
δώσει δεν κρατιέται

3η Εντολή

1

2

3ος ΣΤΑΘΜΟΣ: Παρατηρώντας τη χλωρίδα

Μπορείτε να σκεφτείτε αιτίες που θα μπορούσαν να ανακόψουν αυτή τη φυσική διαδικασία αναγέννησης; Καταγράψτε τες δημιουργώντας έναν **χάρτη εννοιών**

Συνέχισε ανατολικά
πλάσματα ψάξε ζωντανά.
Δες αν επέστρεψε η ζωή,
σε τούτη την καμένη γη.

4η Εντολή

1

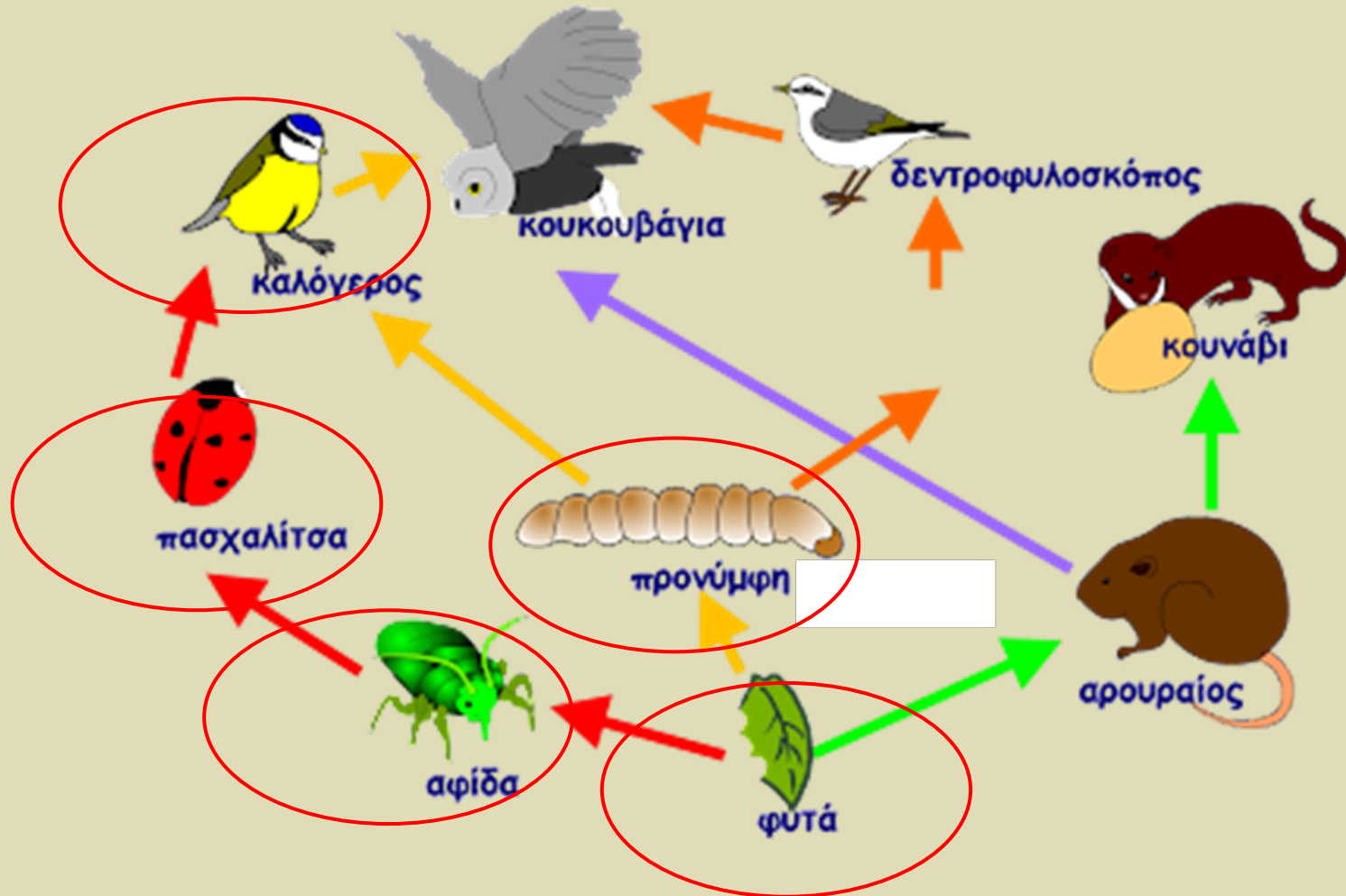

2

4ος ΣΤΑΘΜΟΣ: Πανίδα

Συμβουλευτείτε το **τροφικό πλέγμα** και συζητήστε ποιες μορφές ζωής θα πρέπει να έχουν ανακάμψει προκειμένου να επιβιώσει ο κούκος στο δάσος που επισκέπτεσθε.

Συνέχισε το δρόμο σου προς τα Ανατολικά.
Εντόπισε τον κίνδυνο για νέα πυρκαγιά.
Στάσου και παρατήρησε, έλα κι εσύ στη δράση
μαζί να προστατέψουμε, να σώσουμε τα δάση.

5η Εντολή

1

2

5ος ΣΤΑΘΜΟΣ: Αναλαμβάνοντας δράση

Συλλέγω τις εικόνες που δείχνουν μέτρα πρόληψης.

1

2

3

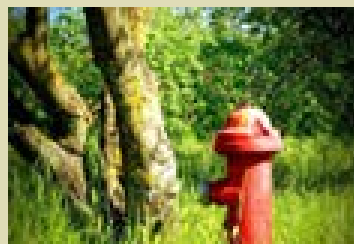
4

6

7

5

8

9

10

11

12

ΣΩΣΤΟ!!!!

4ος ΣΤΑΘΜΟΣ: Αναλαμβάνοντας δράση

Συλλέγω τις εικόνες που δείχνουν μέτρα πρόληψης.

1

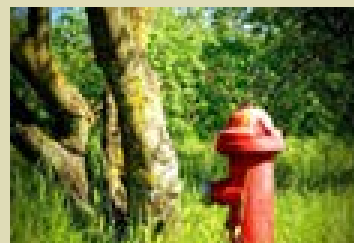
2

4

7

Τι δράση θα μπορούσαμε να αναλάβουμε εμείς;

10

12

*Σώθηκε από την πυρκαγιά κι αγέρωχα κοιτάει.
Το δάσος που είχε γύρω του, ποτέ του δεν ξεχνάει.
Πάμε να το γνωρίσουμε ίσως και να μας πει για
όλα όσα έζησε και όσα θέλει να δει.*

6η Εντολή

1

2

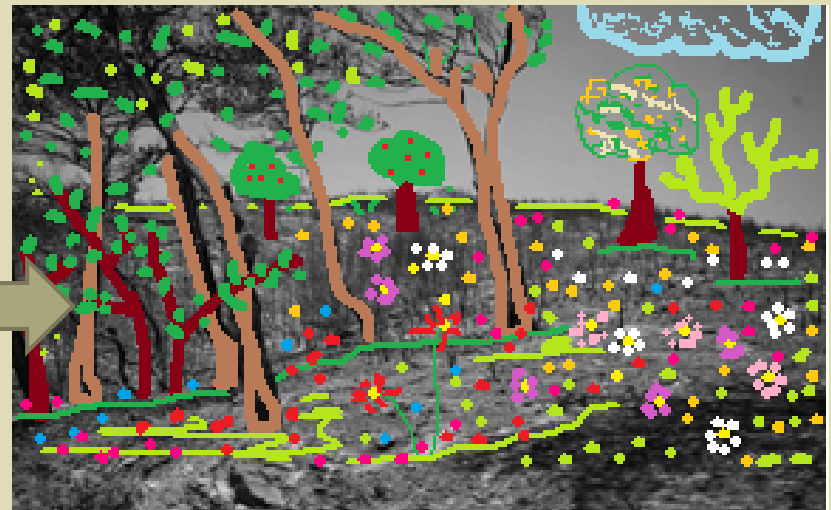
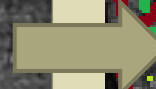
6ος ΣΤΑΘΜΟΣ: Το μέλλον

Οργανώστε μια μίνι συνέντευξη από το δέντρο.

Διαβάστε μια ιστορία/ποίημα

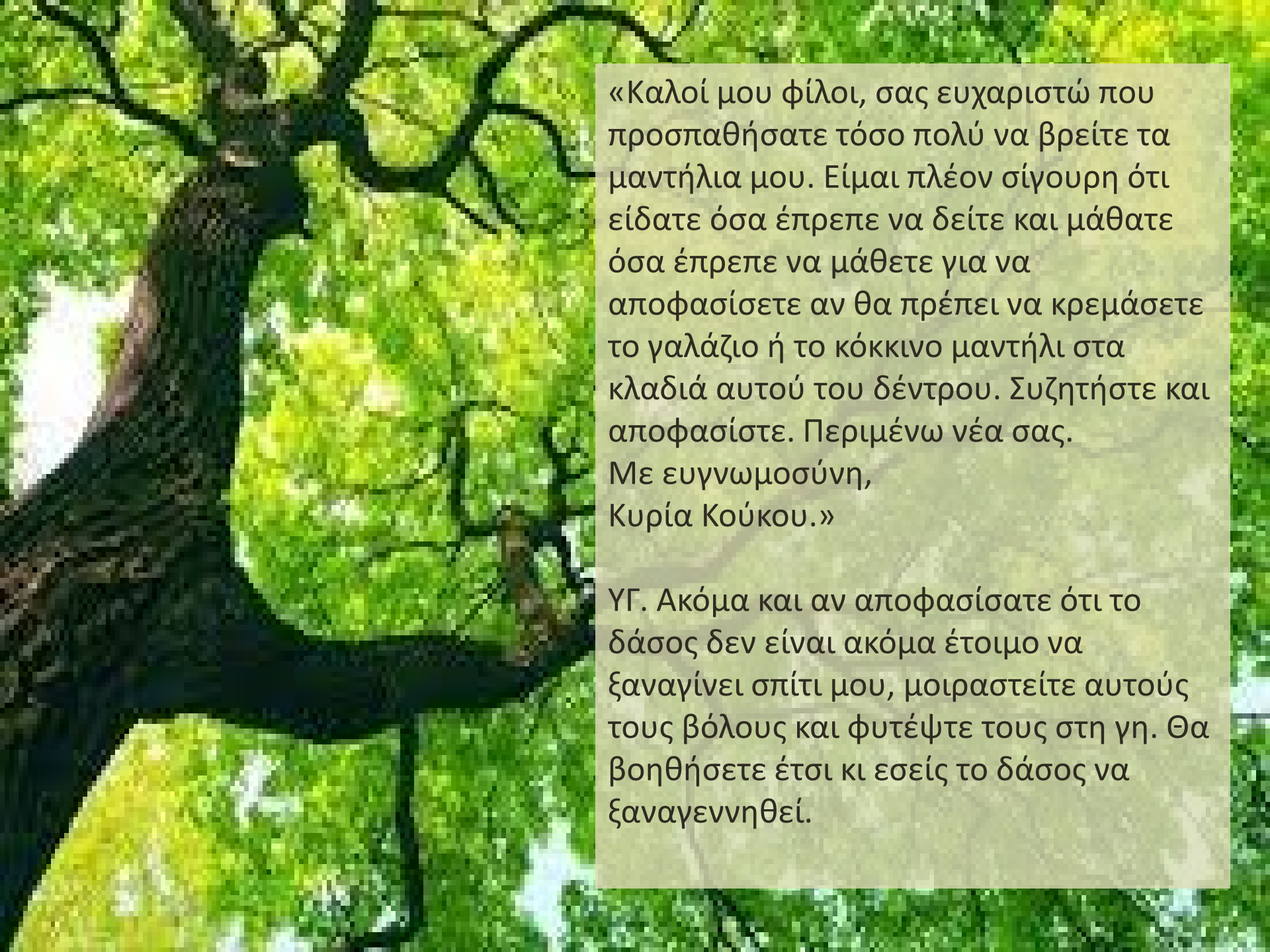
Ζωγραφίστε και δημιουργήστε ένα ομαδικό έργο.

Ανακάλυψη του θησαυρού

Αξιολόγηση

«Καλοί μου φίλοι, σας ευχαριστώ που προσπαθήσατε τόσο πολύ να βρείτε τα μαντήλια μου. Είμαι πλέον σίγουρη ότι είδατε όσα έπρεπε να δείτε και μάθατε όσα έπρεπε να μάθετε για να αποφασίσετε αν θα πρέπει να κρεμάσετε το γαλάζιο ή το κόκκινο μαντήλι στα κλαδιά αυτού του δέντρου. Συζητήστε και αποφασίστε. Περιμένω νέα σας. Με ευγνωμοσύνη, Κυρία Κούκου.»

ΥΓ. Ακόμα και αν αποφασίσατε ότι το δάσος δεν είναι ακόμα έτοιμο να ξαναγίνει σπίτι μου, μοιραστείτε αυτούς τους βόλους και φυτέψτε τους στη γη. Θα βοηθήσετε έτσι κι εσείς το δάσος να ξαναγεννηθεί.

Σας ευχαριστούμε